

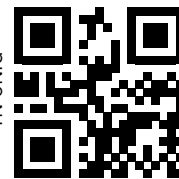
Cais am ysgariad neu ddiddymiad (dod â phartneriaeth sifil i ben)

Gallwch wneud cais ar-lein

Ysgariad – www.gov.uk/apply-for-divorce

Diddymiad – www.gov.uk/end-civil-partnership

AT DDEFNYDD GLITEF
YN UNIG

Dim ond os ydych wedi priodi neu wedi bod mewn partneriaeth sifil am o leiaf blwyddyn y gallwch wneud cais am ysgariad neu ddiddymiad.

Os oes rhesymau eithriadol pam y dylid ymdrin â'ch cais ar frys, nodwch y rhesymau hynny mewn llythyr eglurhaol.

Rhaid i gynrychiolwyr cyfreithiol wneud cais digidol drwy ddefnyddio Porth Cyfreithwyr MyHMCTS ar gyfer Ysgariad a Diddymiad. Cewch fwy o wybodaeth yn: <https://www.gov.uk/guidance/myhmcts-online-case-management-for-legal-professionals>

Adran 1 – Eich cais

1.1 Pa fath o gais ydych chi'n ei wneud?

- Ysgariad** ar y sail bod y briodas wedi chwalu'n gyfan gwbl
- Diddymiad** ar y sail bod y bartneriaeth sifil wedi chwalu'n gyfan gwbl

1.2 A ydych yn gwneud cais fel unig geisydd neu geiswyr ar y cyd?

- Unig geisydd** – rwy'n gwneud cais ar fy mhen fy hun.

Byddwch yn cwblhau'r cais hwn ar eich pen eich hun cyn ei gyflwyno i'r llys. Bydd y llys yn anfon copi o'ch cais at eich priod/partner sifil.

Yn y cais hwn cyfeirir atoch chi fel yr unig geisydd a chyfeirir at eich priod/partner sifil fel yr atebydd.

- Cais ar y cyd** –rydym yn gwneud cais ar y cyd.

Byddwch chi a'ch priod/partner sifil yn cwblhau'r cais hwn ar y cyd cyn ei gyflwyno i'r llys.

Yn y cais hwn cyfeirir atoch chi fel ceisydd 1 a chyfeirir at eich priod/partner sifil fel ceisydd 2.

Rhaid i geisydd 2 gwblhau adran 3 a'r datganiad gwirionedd.

Cefnogaeth gyda'ch perthynas a threfniadau plant

Pan allai fod o fudd (ac yn ddiogel) i chi gael cefnogaeth gyda'ch perthynas, gallwch ddod o hyd i fwy o wybodaeth yn: <https://www.nhs.uk/Service-Search/other-services/Relationship%20counselling/LocationSearch/400>

Gallwch hefyd ddod o hyd i wybodaeth ar wneud trefniadau ar gyfer plant os ydych yn ysgaru neu'n gwahanu yn: <https://www.gov.uk/looking-after-children-divorce>

Dalier Sylw: Os cawsoch briodas grefyddol yn ogystal â phriodas sifil, efallai na fydd yr achos ysgaru hwn yn diddymu rhan grefyddol eich priodas. Mae'n bwysig eich bod yn cysylltu â'r awdurdod crefyddol perthnasol ac yn gofyn am arweiniad pellach os ydych yn ansicr.

Nodyn 1.2 Fe ymdrinnir â sut byddwch yn rhannu eich arian a'ch eiddo ar wahân. Efallai y byddwch eisiau ystyried cael cyngor cyfreithiol.

Ni ddylai effeithio ar eich penderfyniad ynghylch p'un a fyddwch yn gwneud cais unigol neu gais ar y cyd.

Dylid defnyddio ffurflen

D11 rhybudd o gais i wneud unrhyw gais am gostau. Mae'r ffurflen hon ar gael ar wefan gov.uk

1.3 Pa ddogfennau ydych chi'n eu cyflwyno i gefnogi eich cais?

- Eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil neu gopi ardystiedig o'r dystysgrif o ble y gwnaethoch briodi neu ymrwymo i bartneriaeth sifil (**ni** dderbynnir llungopi).
- Cyfieithiad sydd wedi'i ardystio gan notari cyhoeddus neu ei awdurdodi gan ddatganiad o wirionedd gan y sawl a wnaeth y cyfieithiad. Dylid darparu hyn os nad yw eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil (neu ddogfen debyg a gyhoeddwyd o dan y gyfraith yn y wlad y gwnaethoch gofrestru eich priodas neu bartneriaeth sifil) yn Saesneg.

Ar gyfer priodasau / partneriaethau sifil yng Nghymru a Lloegr gallwch archebu copi o'r dystysgrif yn www.gro.gov.uk/gro/content/certificates. Bydd angen i chi dalu am bob copi.

Gydag achosion brys efallai y byddwch yn gallu gwneud cais a fydd yn caniatáu i chi gyflwyno'r dystysgrif priodas/partneriaeth sifil wreiddiol neu gopi ardystiedig ohoni i'r llys yn ddiweddarach, os nad yw'r ddogfen ar gael. I wneud hyn bydd angen i chi lenwi a ffeilio **D11** rhybudd o gais.

Gallwch ddod o hyd i'r ffurflen hon yn <https://www.gov.uk/government/publications/form-d11-application-notice>

Adran 2 – Amdanoch chi (yr unig geisydd neu geisydd 1)

2.1 Enw llawn yr unig geisydd neu geisydd 1

Enw(au) cyntaf

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) canol

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfenw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ai dyma naill ai eich enw priod neu'r enw a ddangosir ar eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil?

Ie

Na. Atodwch eich gweithred newid enw/datganiad statudol neu os nad yw hyn yn berthnasol, esboniwch pam fod eich enw wedi newid

2.2 A ydych yn dymuno cadw eich manylion cyswllt yn gyfrinachol rhag eich priod neu bartner sifil?

Ydw. Cadwch fy manylion yn gyfrinachol.

Nac ydw

Nodyn 2.1: Gall fod yn wahanol i'r un ar eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil. Gall hyn fod yn eich enw olaf, enw olaf eich priod/partner sifil neu enw olaf dwbl sy'n cyfuno'r ddau. Os ydych wedi newid eich enw, ar wahân i drwy briodas, ers i chi briodi, rhaid i chi atodi copi o'ch gweithred newid enw neu fel arall egluro pam fod eich enw wedi newid.

Nodyn 2.2: Os nad ydych yn dymuno datgelu eich manylion cyswllt i'r atebydd, ticiwch 'Ydw' ac atebwch gwestiwn 2.3 isod.

2.3 Beth yw eich cyfeiriad a'ch manylion cyswllt?

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Gwlad

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--

Rhif ffôn (os oes gennych un)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfeiriad e-bost (os oes gennych un)

2.4 A oes gennych gyfreithiwr?

Oes. **Atebwch y cwestiynau canlynol (2.5 – 2.8)**

Nac oes. **Ewch i Adran 3.**

2.5 Enw'r cyfreithiwr

2.6 Cyfeirnod y cyfreithiwr (os yw'n berthnasol)

2.7 Enw cwmni'r cyfreithiwr

Nodyn 2.3: Dylech roi cyfeiriad cartref yn y DU, os oes gennych un. Bydd y llys yn anfon papurau i'ch cyfeiriad cartref, neu gallwch ddarparu cyfeiriad busnes yn y DU. Os ydych am roi cyfeiriad y tu allan i'r DU, gall rheolau gwahanol fod yn berthnasol i ddogfennau yn cael eu hanfon atoch. Efallai yr hoffech geisio cyngor cyfreithiol.

Cofiwch y bydd gwybodaeth a roddir yn y ffurflen hon yn cael ei hanfon at eich priod/partner sifil. Os nad ydych eisiau iddynt wybod beth yw eich manylion cyswllt cyfredol, sicrhewch eich bod wedi ticio 'Ydw' yng nghwestiwn 2.2, ac ni fydd y llys yn datgelu'r manylion hyn.

Os nad ydych wedi darparu cyfeiriad e-bost, bydd y llys yn anfon copi o'r cais a gyflwynwyd i'ch cyfeiriad postio.

Nodyn 2.4: Ar gyfer cyfreithiwr sy'n cwblhau'r cais hwn: mae cyfeiriadau at 'gyfreithiwr' yn y ffurflen hon yn cynnwys unrhyw unigolyn sydd, er pwrpas Deddf Gwasanaethau Cyfreithiol 2007, yn unigolyn awdurdodedig mewn perthynas â gweithgaredd sy'n cyfateb i gyflwyno cyfreitha (o fewn ystyr y Ddeddf honno)

2.8 Cyfeiriad cwmni'r cyfreithiwr

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Gwlad

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfeiriad DX (os yw'n berthnasol)

Rhif ffôn

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfeiriad e-bost

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Adran 3 - Manylion yr atebydd neu geisydd 2

Os ydych yn gwneud cais fel unig geisydd, rhowch fanylion yr atebydd yn yr adran hon.

Os ydych yn gwneud cais ar y cyd, rhaid i geisydd 2 lenwi'r adran hon. Dylai ceisydd 1 symud ymlaen i Adran 4.

3.1 Enw llawn

Enw(au) cyntaf

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Enw(au) canol

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Cyfenw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2 Ai dyma'r enw priod neu'r enw a ddangosir ar y dystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil?

Ie

Na. Atodwch y weithred newid enw/datganiad statudol neu os nad yw hyn yn berthnasol, esboniwch pam fod yr enw wedi newid

Dalier Sylw: Ar gyfer **ceisydd 2**, gall hyn fod yn wahanol i'r un ar eich dystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil. Gall hyn fod yn eich enw olaf, enw olaf eich priod/partner sifil neu enw olaf dwbl sy'n cyfuno'r ddau.

Os ydych wedi newid eich enw, ar wahân i drwy briodas, ers i chi briodi, rhaid i chi atodi copi o'ch gweithred newid enw neu egluro fel arall pam fod eich enw wedi newid.

3.3 Beth yw cyfeiriad yr atebydd neu geisydd 2?

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Gwlad

Cod post

--	--	--	--	--	--	--	--

Rhif ffôn (os oes un)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rhowch gyfeiriad e-bost arferol yr atebydd neu gyfeiriad e-bost a ddarparwyd gan yr atebydd at ddibenion cyflwyno'r cais (er enghraifft, cyfeiriad e-bost eu cyfreithiwr). Dylech osgoi defnyddio cyfeiriad e-bost gwaith oherwydd efallai na fydd yn gyfrinachol.

Cyfeiriad e-bost (os oes un)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ar gyfer cyfeiriad e-bost yr atebydd yn unig – Rwyf yn cadarnhau hyd y gwn i, mai dim ond yr atebydd sydd â mynediad i'r cyfrif e-bost uchod

Os yw hwn yn gais ar y cyd, ewch i gwestiwn 3.7

Nodyn 3.3: Pan fydd y cais yn cael ei gyflwyno gan y llys, bydd yn cael ei gyflwyno drwy e-bost a bydd hysbysiad yn cadarnhau ei fod wedi'i gyflwyno yn cael ei anfon i gyfeiriad ar gyfer postio'r atebydd.

Dalier Sylw: Dylech ddefnyddio'r cyfeiriad e-bost a ddefnyddir gan yr atebydd ar gyfer negeseuon e-bost personol. Pan fydd gan yr atebydd gyfreithiwr sydd wedi'i gyfarwyddo i dderbyn y cais, dylech roi cyfeiriad e-bost y cyfreithiwr yma.

Ni ddylai'r cyfeiriad e-bost fod yr un fath â'r un a roddwyd ar gyfer yr unig geisydd/ceisydd 1.

3.4 A yw'r cais i'w gyflwyno ar yr atebydd y tu allan i Gymru a Lloegr?

Ydy. Dylech drefnu i gyflwyno'r cais hwn ar yr atebydd.

Ewch i gwestiwn 3.6.

Nac ydy

3.5 Bydd y llys yn cyflwyno'r cais ar yr atebydd drwy e-bost ac fe anfonir hysbysiad drwy'r post oni bai eich bod yn ticio'r blwch isod

Cyflwynwch y cais hwn drwy'r post yn unig

Byddaf yn trefnu i'r cais gael ei gyflwyno ar yr atebydd

3.6 A yw'r atebydd wedi darparu cyfeiriad gwahanol ar gyfer anfon dogfennau'r llys?

Do, rhowch fanylion y cyfeiriad isod

Naddo. **Ewch i Adran 4.**

3.7 Enw cyfreithiwr yr atebydd neu geisydd 2
(os yw'n berthnasol ac yn hysbys)

3.8 Cyfeirnod y cyfreithiwr (os yw'n berthnasol ac yn hysbys)

3.9 Enw cwmni'r cyfreithiwr (os yw'n berthnasol ac yn hysbys)

Nodyn 3.4: Os nad yw'r atebydd mewn unig gais yng Nghymru neu Loegr, rhaid i'r ceisydd drefnu i gyflwyno'r cais ar yr atebydd. Efallai y bydd rheolau arbennig yn berthnasol yn hyn o beth ac efallai yr hoffech geisio cyngor cyfreithiol.

Nodyn 3.6: Dylid darparu manylion cyfeiriadau amgen neu gyfeiriadau cyfreithwyr yng nghwestiwn 3.10.

3.10 Cyfeiriad y cyfreithiwr neu gyfeiriad arall y maent wedi'i ddarparu

Adeilad a stryd

Ail linell y cyfeiriad

Tref neu ddinas

Sir (dewisol)

Gwlad

Cod post

--	--	--	--	--	--	--

Cyfeiriad DX (os yw'n berthnasol)

Rhif ffôn

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nodyn 3.10: Bydd y llys yn anfon dogfennau i'r cyfeiriad hwn.

Adran 4 - Manylion y briodas/bartneriaeth sifil

Dylech atodi eich tystysgrif priodas neu dystysgrif eich partneriaeth sifil i'r cais hwn, ynghyd â chyfieithiad ardystiedig yn Saesneg os oes angen (bydd y llys fel arfer yn cadw eich dogfennau ac ni fyddant yn cael eu dychwelyd i chi). Os nad oes gennych y dystysgrif wreiddiol ac os na allwch gael copi ohoni, bydd rhaid i chi wneud cais ar wahân, ochr yn ochr â'r cais hwn, i gyhoeddi'r ffurflen hon heb y dystysgrif.

4.1 A ddigwyddodd eich priodas/partneriaeth sifil y tu allan i'r DU?

Do

Naddo

4.2 Ydych chi'n gwneud cais ar wahân i gyflwyno'r cais heb eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil?

Ydw

Nac ydw

Os gwnaethoch ateb 'Do/Ydw', naill ai i gwestiwn 4.1 neu 4.2 uchod, nodwch y lleoliad lle ffurfiwyd y briodas/bartneriaeth sifil, fel y mae'n ymddangos ar eich tystysgrif priodas/partneriaeth sifil (os oes gennych un)

4.3 Dyddiad y briodas neu'r bartneriaeth sifil

Diwrnod

--	--

Mis

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Blwyddyn

--	--	--	--

4.4 Eich enw yn llawn fel y mae'n ymddangos ar eich tystysgrif

Enw llawn eich priod/partner sifil fel y mae'n ymddangos ar eich tystysgrif

Dalier sylw: Os ydych yn gwneud cais heb eich tystysgrif priodas/partneriaeth sifil bydd angen i chi wneud cais ar wahân ar Ffurflen **D11** (Rhybudd o gais) a thalu ffi llys arall. Argymhellir eich bod yn ceisio cyngor cyfreithiol os nad ydych yn siŵr sut i wneud hyn.

Nodyn 4.3: Dim ond os ydych wedi priodi neu wedi bod mewn partneriaeth sifil am o leiaf blwyddyn y gallwch wneud cais am ysgariad/ddiddymiad.

4.5 A yw'r manylion sydd ar eich tystysgrif priodas neu bartneriaeth sifil yn gywir?

Ydy

Nac ydy. Eglurwch pam

Adran 5 – Pam y gall y llys hwn ddelio â'ch achos (Awdurdodaeth)

Mae angen i'r llys ddeall pam rydych chi'n meddwl bod ganddo'r pŵer cyfreithiol (awdurdodaeth) i ddelio â'ch cais.

Llenwch adran 5.1 neu os nad yw'r adran honno'n berthnasol i chi, llenwch adran 5.2.

Pwysig: Os oes angen help arnoch i benderfynu pa resymau sy'n berthnasol i chi, dylech ystyried ceisio cyngor cyfreithiol, yn enwedig os ydych yn byw y tu allan i Gymru a Lloegr.

5.1 Y sail arferol i'r llys fod ag awdurdodaeth yw pan fydd un o'r partïon neu'r ddau ohonynt yn preswyllo'n arferol yng Nghymru neu Loegr.

Preswylfa Arferol

Eich preswylfa arferol yw lle'r ydych wedi eich lleoli yn bennaf. Rhaid i chi fod wedi setlo yno a'ch bod yn bwriadu aros yno. Gall rhai o'r canlynol fod yn berthnasol: rydych yn gweithio yno, yn berchen ar eiddo, mae eich plant yn mynd i'r ysgol yno, ac mae eich prif fywyd teuluol yn digwydd yno.

Domisil

Eich domisil yw lleoliad eich prif gartref ble'r ydych yn byw, neu yr ydych yn bwriadu dychwelyd iddo.

Pan gawsoch eich geni, byddwch wedi cael domisil eich rhieni (er enghraifft, eich tad os oedd eich rhieni wedi priodi, neu eich mam os nad oeddynt yn briod neu os bu farw eich tad cyn i chi gael eich geni). Os ydych wedi symud i wlad arall ers hynny ac yn byw yno'n barhaol, yna efallai bydd eich domisil wedi symud yno.

Os cawsoch eich geni yng Nghymru neu Loegr, yn byw eich bywyd cyfan yma, ac yn bwriadu aros yma, yna mae'n debygol iawn y byddwch yn **preswyllo'n arferol yma a bod eich domisil yma.**

Gan y bydd y llys angen gwybod y rheswm/rhesymau paham yr ydych yn credu bod ganddo awdurdodaeth i ddelio â'r cais, ticiwch y rheswm/rhesymau yn y rhestr dros y dudalen.

Ticiwch y rhesymau sy'n berthnasol:

- mae'r ddau barti i'r briodas/bartner sifil yn preswyllo yn arferol yng Nghymru neu Loegr;
- roedd y ddau barti i'r briodas/bartner sifil yn preswyllo ddiwethaf yng Nghymru neu Loegr ac mae un ohonynt yn parhau i fyw yno;
- mae'r atebydd yn preswyllo'n arferol yng Nghymru neu Loegr;
- mae hwn yn gais ar y cyd ac mae naill ai
  - ceisydd 1**neu**
  - ceisydd 2yn preswyllo'n arferol yng Nghymru neu Loegr;
- mae'r ceisydd yn preswyllo'n arferol yng Nghymru neu Loegr ac wedi preswyllo yno am o leiaf blwyddyn yn union cyn cyflwyno'r cais;
- mae domisil y ceisydd yng Nghymru neu Loegr, mae'n preswyllo'n arferol yno ac mae wedi preswyllo yno am o leiaf chwe mis yn union cyn cyflwyno'r cais;
- mae'r ddau barti i'r briodas/bartner sifil yn preswyllo'n arferol yng Nghymru neu Loegr; **neu**
- dim ond
  - y ceisydd/ceisydd 1
  - ceisydd 2
  - yr atebyddsydd â'i ddomisil yng Nghymru a Lloegr.

NEU ar gyfer partneriaid sifil neu briodas o'r un rhyw yn unig

5.2 Os nad yw'r opsiynau yn adran 5.1 yn berthnasol i chi, ystyriwch a yw'r isod yn berthnasol:

- bod y partïon wedi cofrestru fel partneriaid sifil yng Nghymru neu Loegr neu, yn achos cwpl o'r un rhyw, wedi priodi ei gilydd o dan gyfraith Cymru a Lloegr, a byddai er budd cyfiawnder i'r llys gymryd awdurdodaeth yn yr achos hwn.

Adran 6 - Datganiad pan fo'r briodas/bartneriaeth wedi chwalu'n gyfan gwbl (y rheswm cyfreithiol dros eich ysgariad neu ddiddymiad)

6.1 Mae'n rhaid i chi ddatgan bod eich priodas neu bartneriaeth sifil wedi chwalu'n gyfan gwbl er mwyn i'r llys wneud gorchymyn.

Os yw'n gais ar y cyd, rhaid i geisydd 1 a cheisydd 2 wneud datganiad unigol drwy roi tic yn y blwch sy'n berthnasol iddyn nhw.

Unig geisydd neu geisydd 1

Rwy'n cadarnhau bod fy mhriodas neu bartneriaeth sifil wedi chwalu'n gyfan gwbl

Ceisydd 2 (os yw'n gais ar y cyd)

Rwy'n cadarnhau bod fy mhriodas neu bartneriaeth sifil wedi chwalu'n gyfan gwbl

Adran 7 - Achosion llys sydd ar y gweill neu achosion llys blaenorol

7.1 A oes yna unrhyw achos llys sydd ar y gweill neu achos llys blaenorol yn ymwneud â'ch priodas/partneriaeth sifil neu sy'n effeithio ar ei dilysrwydd (gan gynnwys unrhyw achos llys sydd ar y gweill neu achos llys blaenorol dramor)?

Oes, rhowch y manylion isod

Nac oes

Rhif yr achos/Rhifau achosion

Crynodeb o'r achosion llys sydd ar y gweill neu flaenorol

Nodyn 7: Dylai ceiswyr ar y cyd roi'r manylion angenrheidiol yn yr un blwch a ddarperir.

Adran 8 – Rhannu eich arian a'ch eiddo- Gorchmynion a geisir

Gallwch wneud cais i'r llys am orchmynion ynghylch sut bydd eich arian, eiddo, pensiynau ac asedau eraill yn cael eu rhannu. Gelwir y rhain yn orchmynion ariannol a gall gynnwys

- gorchymyn am gynhafiaeth tra arhosir am achos/canlyniad
- gorchymyn taliadau cyfnodol
- gorchymyn darpariaeth sicredig
- gorchymyn cyfandaliad
- gorchymyn ad-drefnu perchnogaeth eiddo
- gorchymyn rhannu pensiwn/gorchymyn rhannu iawndal/gorchymyn atafaelu

Gallwch wneud cais am orchmynion i chi eich hun, ac/neu, os yw'n berthnasol, i'ch plant.

Os ydych yn cytuno â'ch priod neu bartner sifil ynghylch sut y bydd eich eiddo, arian, pensiynau ac asedau eraill yn cael eu rhannu, ac eisiau iddo fod yn rhwymol yn gyfreithiol, gallwch wneud cais i orchymyn ariannol gael ei wneud drwy ganiatâd.

Os ydych yn anghytuno â'ch priod neu bartner sifil ynghylch sut y bydd eich eiddo, arian, pensiynau ac asedau eraill yn cael eu rhannu, gallwch ofyn i'r llys benderfynu ar eich rhan.

8.1 Ydych chi eisiau gwneud cais am orchymyn ariannol?

Unig geisydd neu geisydd 1

- Ydw, rwyf eisiau gwneud cais am orchymyn ariannol ar gyfer (dewiswch bob un sy'n berthnasol)
- fi fy hun
- y plant
- Nac ydw

Ceisydd 2

- Ydw, rwyf eisiau gwneud cais am orchymyn ariannol ar gyfer (dewiswch bob un sy'n berthnasol)
- fi fy hun
- y plant
- Nac ydw

Arian ac eiddo pan fyddwch wedi ysgaru neu wahanu

Efallai y byddwch yn gallu datrys eich trefniadau ariannol a threfniadau eraill y tu allan i'r llys, er enghraifft drwy gyfryngu. Gallwch ddod o hyd i fwy o wybodaeth am gyfryngu yn <https://www.gov.uk/money-property-when-relationship-ends/mediation>

Os byddwch yn ateb 'Ydw' i gwestiwn 8.1 ni fydd y llys

yn cymryd unrhyw gamau ar hyn o bryd. I ddechrau achos ariannol yn ffurfiol, bydd angen i chi hefyd lenwi **Form A** neu **Form A1** a thalu ffi llys arall.

Gallwch ddod o hyd i gyfarwyddyd pellach ar orchmynion ariannol a sut i gael cymorth i gytuno ar unrhyw faterion yn www.gov.uk/money-property-when-relationship-ends/apply-for-a-financial-order

Os gwnaethoch ateb 'Nac ydw' i gwestiwn 8.1, gallwch dal wneud cais am orchymyn ariannol yn y dyfodol, ond dim ond **nes i chi ailbriodi neu ffurfio partneriaeth sifil arall**. Nid yw'r cyfyngiad hwn yn berthnasol i orchmynion rhannu pensiwn neu orchmynion rhannu iawndal.

Os nad ydych yn siŵr beth i'w wneud, argymhellir eich bod yn ceisio cyngor cyfreithiol.

Noder, fel arfer fe wneir penderfyniadau ynghylch cynhafiaeth plant drwy gytundeb neu gan y Gwasanaeth Cynhafiaeth Plant a dim ond dan amgylchiadau penodol y gall y llys wneud y gorchmynion hyn.

Adran 9 - Crynodeb o'r hyn y gwneir cais amdano (Y deisyfiad)

Mae'r unig geisydd neu'r ceiswyr ar y cyd yn gwneud cais am y canlynol:

9.1 Y cais

Bod y

- briodas yn cael ei diddymu
- bartneriaeth sifil yn cael ei diddymu

Mae'r unig geisydd neu geisydd 1 yn gwneud cais am y canlynol

9.2 Gorchymyn Ariannol (os gwnaethoch roi tic yn 'Ydw' ar gyfer cwestiwn 8.1 ac yn dymuno gwneud cais am Orchymyn Ariannol)

Y gellir rhoi gorchymyn ariannol:

- I'r unig geisydd neu geisydd 1
- Ar gyfer y plant

Mae ceisydd 2 yn dymuno gwneud cais am y canlynol

9.3 Gorchymyn Ariannol (os gwnaethoch roi tic yn 'Ydw' ar gyfer cwestiwn 8.1 ac yn dymuno gwneud cais am Orchymyn Ariannol)

Y gellir rhoi gorchymyn ariannol:

- I geisydd 2
- Ar gyfer y plant

Adran 10 - Datganiad gwirionedd

10.1 Unig geisydd neu geisydd 1

Deallaf y gellir dwyn achos dirmyg llys yn erbyn unrhyw un sy'n gwneud datganiad anwir, neu sy'n achosi i ddatganiad anwir gael ei wneud mewn dogfen a ddilysir gan ddatganiad gwirionedd heb gredu'n onest ei fod yn wir.

Rwy'n credu bod y ffeithiau a nodir yn y ffurflen hon, ac ar unrhyw ddalennau parhau, yn wir.

Mae'r ceisydd yn credu fod y ffeithiau a nodir yn y ffurflen hon, ac unrhyw ddalennau parhau, yn wir. **Fe'm hawdurdodir** gan y ceisydd i lofnodi'r datganiad hwn.

Eich Llofnod

Mae'n **rhaid** i chi lofnodi a dyddio'r datganiad o wirionedd.
Os na wnewch hynny, bydd y llys yn dychwelyd eich cais.

Llofnodwyd gan

Ceisydd

Cynrychiolydd cyfreithiol y ceisydd (fel y'i diffinnir gan FPR 2.3(1))

Dyddiad

Diwrnod   Mis   Blwyddyn

Enw llawn yr unigolyn sy'n lofnodi'r ffurflen hon

Enw cwmni cynrychiolydd cyfreithiol y ceisydd

Os ydych yn lofnodi ar ran ffyrn neu gwmni, nodwch y safle neu'r swydd a ddelir

10.2 Ceisydd 2

Deallaf y gellir dwyn achos dirmyg llys yn erbyn unrhyw un sy'n gwneud datganiad anwir, neu sy'n achosi i ddatganiad anwir gael ei wneud mewn dogfen a ddilysir gan ddatganiad gwirionedd heb gredu'n onest ei fod yn wir.

Rwy'n credu bod y ffeithiau a nodir yn y ffurflen hon, ac ar unrhyw ddalennau parhau, yn wir.

Mae'r ceisydd yn credu fod y ffeithiau a nodir yn ffurflen hon, ac unrhyw ddalennau parhau, yn wir. **Fe'm hawdurdodir** gan y ceisydd i lofnodi'r datganiad hwn.

Eich Llofnod

Llofnodwyd gan

Ceisydd

Cynrychiolydd cyfreithiol y ceisydd (fel y'i diffinnir gan FPR 2.3(1))

Mae'n **rhaid** i chi lofnodi a dyddio'r datganiad o wirionedd. Os na wnewch hynny, bydd y llys yn dychwelyd eich cais.

Dyddiad

Diwrnod

Mis

Blwyddyn

Enw llawn yr unigolyn sy'n lofnodi'r ffurflen hon

Enw cwmni cynrychiolydd cyfreithiol y ceisydd

Os ydych yn lofnodi ar ran ffym neu gwmni, nodwch y safle neu'r swydd a ddelir

Ffi'r llys

Beth sydd angen i chi ei dalu

ffi'r llys yw

Sut i dalu ffi'r llys

Unig geisydd neu geisydd 1

Nid wyf wedi cynnwys y taliad oherwydd

- Rwyf wedi gwneud cais am Help i Dalu Ffioedd ar-lein, a fy nghyfeirnod yw

H	W	F							
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

- Rwy'n gwneud cais am Help i Dalu Ffioedd, gweler y ffurflen **EX160** sydd ynghlwm
- Arall – eglurwch pam

Ceisydd 2

Nid wyf wedi cynnwys y taliad oherwydd

- Rwyf wedi gwneud cais am Help i Dalu Ffioedd ar-lein, a fy nghyfeirnod yw

H	W	F							
---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

- Rwy'n gwneud cais am Help i Dalu Ffioedd, gweler y ffurflen **EX160** sydd ynghlwm
- Arall – eglurwch pam

Talu gyda cherdyn debyd neu gredyd

- mi dalaf dros y ffôn.
- anfonwch neges e-bost ataf gyda'r manylion talu. Fy nghyfeiriad e-bost yw

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

- rwy'n amgáu **siec neu archeb bost**, yn daladwy i 'GLITEF'

Ffi'r llys

Gallwch ganfod beth yw'r ffi gyfredol yn y daflen EX50 Ffioedd y Llysoedd Sifil a Theulu sydd ar gael o: <https://hmctsformfinder.justice.gov.uk>

Os na allwch fforddio ffi'r llys

Efallai na fydd rhaid i chi dalu ffi, neu efallai cewch ostyngiad os nad oes gennych lawer o gynilion a buddsoddiadau, os ydych yn cael budd-daliadau penodol neu os ydych ar incwm isel.

Gallwch wneud cais am help i dalu ffioedd llysoedd a thribiwnlysoedd ar-lein yn www.gov.uk/help-with-court-fees neu drwy lenwi ffurflen 'EX160 Gwneud cais am help i dalu ffioedd' ac arweiniad 'EX160A - Sut i wneud cais am help i dalu ffioedd'.

Os ydych yn gwneud **cais ar y cyd**, rhaid i geisydd 1 a cheisydd 2 fod yn gymwys ar gyfer help i dalu ffioedd, neu bydd y ffi lawn yn daladwy gan un ceisydd yn unig. Gallwch chi benderfynu sut ydych yn dymuno rhannu cost y ffi. Yna bydd rhaid i chi gytuno pwy fydd yn gwneud y taliad i'r llys.

Talu gyda cherdyn debyd neu gredyd. I dalu ffi'r llys dros y ffôn, dylech ffonio'r llinell dalu **10 diwrnod ar ôl** i chi gyflwyno'r cais i'r llys ar 0300 303 5171 (dydd Llun i ddydd Gwener: 8am - 6pm, dydd Sadwrn 8am - 2pm)

Wrth ddychwelyd eich ffurflen, rhaid i chi gynnwys:

- **Un copi gwreiddiol neu ardystiedig** o'ch tystysgrif priodas/partneriaeth sifil neu ddogfen debyg a gyhoeddwyd o dan y gyfraith sydd mewn grym yn y wlad lle cynhaliwyd y briodas neu cofrestrwyd y bartneriaeth sifil (ni dderbynnir llungopiâu). Os nad yw eich tystysgrif yn Saesneg yna rhaid darparu cyfieithiad ardystiedig hefyd. Bydd y llys yn cadw'r dogfennau a anfonwch. Os ydych eisiau eu cael yn ôl bydd angen i chi wneud cais.
- **Ffi'r llys**
Gallwch ddod o hyd i'r ffi gyfredol yn y daflen **EX50** Ffioedd y Llysoedd Sifil a Theulu y gellir ei lawrlwytho o: <https://www.gov.uk/government/collections/court-and-tribunal-forms>
Os na allwch fforddio talu'r ffi llys, efallai y byddwch yn gymwys i gael gostyngiad yn y ffi neu i'r ffi gael ei dileu. Mae'r ffurflen **EX160** Gwneud cais am help i dalu ffioedd a llyfryn cyfarwyddyd EX160A yn cynnwys rhagor o wybodaeth – <https://www.gov.uk/get-help-with-court-fees>

Anfonwch eich cais a'r eitemau a restrir uchod i

Gwasanaeth Ysgariad a Diddymiad GLITEF

Blwch Post 13226

Harlow

CM20 9UG

Rhif ffôn: 0300 303 5171 (Siaradwyr Cymraeg)

Dydd Llun i ddydd Gwener: 8.30am - 5pm

e-bost: divorcecase@justice.gov.uk

Taliadau gyda siec yn unig

Os ydych yn talu gyda siec, cofiwch ei chynnwys gyda'ch cais a'i gwneud yn daladwy i 'GLITEF'.